

Womhaj Bóh!

Cizklo 7.
18. febr.

Łětnik 4.
1894.

Szerbiske njedzelske łopjenka.

Wudawaju so kóždy šobotu w Šsmolerjez knihiczišcežetni w Budyščinje a šu tam dostač sa šchwórtlětnu pšchedpłatu 40 np.

Njedzela Reminiscere.

Mat. 15, 21—28. W šwjatym póštnym čašku, w kotrymž s Božej hnadu šašo stejimy, dyrbymy s najhlubšceje dusche šo k temu modlicž, kiž je ša naš čerpił, šo by naš wumohl. My wošmjemy šwoju modlitwu ša tónle čaš s erta kananejskeje žónskeje, kotraž prošesche: Knježe, ty šyno Davidowy, šmil šo nade mnu! Moja džowka budže wot čzerta hubjenje čzwilowana! To je modlitwa s najhlubšceje dusche, narodžena s najhlubšceje štyšnosče wutroby. Šakle potom šo šhutnje modliš, hdyž po psalmškim šłowje wołajš: „S hlubiny wołam ja šo, Knježe, k tebi“.

Kananejska žónska bě póhanka, ale žana wšchědna póhanka. Wšchědni póhanojo šteja jeno ša tym, šchtož na šemi je; tale paš šnajesche a pntasche hižo krašnišche kubla, kotrež ani mole ani šeršawž njeslaža, a hdyž padušci šo ša nimi njekopaju a je njekranu. Wona njebě podarmo Šisraelski lud a jeho Boha šesnała, runje jako pšched nej Moabska Ruth. Šakle špoczatki wěry bě jeje žadaza duscha pšchijała; te šo nětk pod domjazej nusu w najrješšim plodu wudošonjachu. Šusa drje njeje w žanym domje rady witana, tola paš šacžehnje s nej s wjetšcha tež wjele žohnowanja do domu. Šchetož hdyž je tyšchnošč tu, mjenujžy prawa tyšchnošč, kotraž wutrobu šapšchimnje, dha pntaju teho Knjesa. To šo pšchi kananejskeje žónskeje pošaze. Wona mješesche čžezkoshorjenu džowku, kotraž bě najškerscho jeje jenicžke džěčžo a kotruž s žylej macžernej lubošču lubowasche. Wšcha čžłowška pomož bě podarmo byla. Duž widži wona Šesufša nimo hič, w kotrymž Davido-

weho šyna, teho wot profetow šlubjeneho šbóžnika pošna. Wona ma nadžiju, šo budže jej pšches šwoju pšchěčžłowštu móž pomhač, byrnjež wě, šo je póhanka. W teje nadžiji šapocznje wona woładž a prošnječ. Šdychuje s hlubiny: Ach, Knježe, šmil šo. Šajka nutrna štyšniwa prošwa pošnuje Knjesowu wutrobu, čžim bóle, dokež šo wona k njemu jako k temu Knjesej woła. Šchtož šo k temu mjenu teho Knjesa woła, tón budže šbóžny. Wona wě tež, šo wona jako póhanka žane prawo ša šwoju proštwu nima; duž tež jeno wo šmilnošč prošy, wo kotruž tola šmě tón najhóššchi hiščež prošnječ. Šolna najwysššcheho dowěrjenja prošy wona a hač runje wotpošasana šwoju proštwu tola pšchěžo wobnowi, hač tón Knjes ju wuššššchi.

Šeje krašna prošwa njech je w tymle šwjatym póštnym čašku našcha modlitwa.

S škelto hrěššnymi myšlemi čzwiluje naš tola wšchěch wšchědnje čžert a šteji ša tym, šo by naš wot wěry wotwobročil! W šwjatym Wóčženášchu wšchak mamy w šchestej proštwje kóždy džěň prošnječ, šo by naš Bóh čžył šwarnowadž a šdžeržecž, šo bychu naš čžert, šwět a našche čžělo njesludali a njesawjedli do njewěry, šawyššłowanja abo do druheje wulkeje hańby a šłóšče. Nětk džě tón Knjes, šo by še šwojim šwjatym čžerpjenjom a wumječžom naš wumohl, warbowal a dobył wot wšchitšich hrěchow, wot šmjercže a wot čžertowškeje mozy. Šak šara dyrbymy tež my šo k njemu woładž, šo by naš wot našchich čzwilowarjow wumohl a nam še šwojeje šmilnošču wupomhal k wěčžnej štrowošči. Duž čžemy tež my s kananejskeje žónskeje s hlubiny šwojich dušchow prošnječ:

„Ach Anježe, ty byno Davidowy, kmil so nad nami“.
Samjeń.

Mulkez Jan se swojimai bynomaj,

abo: Bože pucze a człowjecze myhke.

(Pofraczowanie.)

Te wino bę było dobre a czjesche jimaj wobemaj w głowie. Bórny pschindze powjeszcz: „Wo wby nichtó njeje, kiž sechzyl a mohł waju domoj domjeszcz.“ Duž wonaj forczmarjomeho wotrocžka t bebi sawołaschtaj a jemu prajeschtaj: „Wupij jowle schkliczku“, a potom so jeho wupraschowašchtaj, ale dale nicžo s njeho nje- shonišchtaj, duž tam sažo wobaj šakrujo šedžeschtaj: „To je tola špodžiwnje, so w tajkele wby žaneho wofnežta nimaja a wotrocžt dyrbitaj tola hladacz, hacž nihdže žadyn dostacz njeje!“

Wotrocžt pak jimaj praji: „Glejczje, něfajki kuš wosa drje tu něchtó ma, ale žadyn rjany a pschistoyny tón njeje, duž bebi myhlu, so tajki sa waju knjesyczkow dobry doszcz njebudže.“

„Gj, namaj je kóždy prawy“, wonaj wotmolwišchtaj, „wós je wós, jeno so mohłoj so na nim domoj domjeszcz, njech je kara kajtaž sechze“. A duž wotrocžkej kafaschtaj, sa njeju něhdže něfajku karu škasacz, so njetrebałoj pšchi domoj hič. Bjes tym pak hišczje jemu bleschtu wupišchtaj, ale ta jimaj njechafche taš seškodžič, dolež bušchtaj mjeršazaj, a jako bę so šaczmišo, rešafche: „Wonka sa waju tón wós steji.“

Jako bęšchtaj s forczmy wustupitoj, stejefche pšched nej wjele ludži, kiž so wšchitzu šmējachu a šwoje žorcžiki czinjachu. Ale taj knjesyczkaj jich kędžbu njemēšchtaj, štupašchtaj t wosej, tón pak bę kara na dwēmaj kolešomaj, s plachtu šapschifryta a do njeje bę šchery wošol šapschehnjeny. Duž tam wobaj stejo na tu karu s wóškom hladaschtaj, wšchitzu ludžo pak so jimaj s žylej šchiju šmējachu, ale wonaj pocžeschtaj jich wuhanječ, tola bóle wonaj šwarješchtaj, ale bóle so jim wšchitzu ludžo šmējachu.

Nětkle pak bęšchtaj taj bratraj wšchej džiwjej, wofaschtaj na forczmarja a na ludži, so dyrbita do czerta hič, tola dyrbitelšchtaj wobaj czinicž, so jim s pucza pschindžeschtaj, jeli njechafšchtaj mēčž šhribjet pšchēbity. Bětr bę rēšnik a chžyšche so najradšcho do nich dacž, ale Šurij chžyšche jim radšcho wuńcz, so njetrebał žule pjaščje šaczucž, a bebi njetrebał dacž šwoje rjane drašty wot nich rošdžrēčž.

Žopokdnju bęšchtaj taj bratsitaj hordaj kaž paw se šwojim lišchakom w štoku do wby pschihnałoj, wječor dyrbitelšchtaj so s wóšlicžej karu pomaku domoj wlez; šady njeju, jimaj sa šhribjetom pak so wšchitzu s žylej šchiju wofschēzerjachu. Wonaj pak so na tu karu s wóšlikom nješyžeschtaj, ale ju stejo wofštajišchtaj a džješchtaj radšcho pšchi šwój pucz domoj, a štupašchtaj s woprēdka s šhwatom do přēdka, ale so mału šhwilu bu Šurjej šlē, jeho šchłorniczki jeho czíšchēžachu, nosy jemu šhablaschtej, droha bu jemu kaž była s czernjemi poroščjena, wón pocza wincžecz a škwlicž, te wino bę jemu do głowy šastupilo a nětkle njewjedžesche nicžo wjazy šam wo bebi. Bětr pak mēšesche s nim šwoju lubu nušu a jako wokoło poł nožy s nim domoj dońdže, bę wón wšchón mucžny a hubjeny. Wino bę s njeho won, ale po czēle a po dušchi bę wón mucžny a rano po šchēščich dyrbitelšche t naney pschindž. Šdže bę jemu nětkle wšcha jeho něhduscha šhrobłoszcz wofštala, s kotrejž chžyšche so naney do woczow wustupicz? Nětkle bebi na nicžo druge njemyhlesche, džyli na wšcho, šchtož bę so štało, a mēšesche na wutrobje šwoju wulku hrosu, šchto budže nan s nim šapoczecz, a pōdla bebi na to pomyšli, so ma jeho nan tola hišczje wjele mozy pšchi bebi, a so je hišczje dženska runje tajki mōžny, kajkiž bę byl pšched džebaczimi lētami. Haj wšchaf, žopokdnju sa blidom pšchi šwinje bę so tón hōłz wulki czinił, nětkle, hdyž bę wuštrōšbnyl, bę nabojany a štruchly.

Mulkez mišchr bę hižo dawno domoj. Wón wšchaf njebē se žanej lohkej wutrobu domoj jēł, kaž mōže bebi kōždy pomyšlicž. Ale wón so nutška w bebi njehněwasche a njeskwolesche a nje- žaloczesche na šwojeju njeporadženeju šynow, wjele šterje bebi wón dobru radu phtasche, kaš mohł tajtemu jeju škemu czinjenju kōnž šczinicž. Bórny pak dopytny a wupytny, hdyž wšcha šchłoda teži, a dopraji bebi: „Macž a ja wšchaf tu bje wšchēje winy nje- šmoj. Mōj mējachmoj nad tymaj hōłzomaj trochu wjele wješela a dachmoj jimaj tež phtnyč, so mamoj nad nimaj šwoje wulke wješele. Wšchaf šmōj jimaj tež hušto dałoj šhšchecz, so chžemoj bebi s njeju hinaschēju knježich šczinicž, džyli šamoj šmōj, duž šmōj jimaj wšchōłke džēla w domie šowichčičoj, kajkež budžišchtaj

namaj po prawom dyrbitaj dołonječ a taj pachōłkaj štaj so pošdžišcho šwojeju staršchēju a wšchēho czēžkeho džēla hanibowaloj, bušchtaj njerodnaj a bebi myhleschtaj, so štaj mudrišchēj, džyli jeju staršchēj a so jeju powuczēnja a radu trjeba nimataj. — Jako Mulka domoj jēdžesche, pocza so takle w nim wušwētlecž a sa šhwilu bebi wón praji: „Tu dyrbitu bebi šwoju wēž hinascho šapoczecz. Wonaj dyrbitaj wobaj dopōšnacž, so šym ja sa njeju knjes a so dyrbitaj mēčž wobaj pšchēde mnu šwoju hrosu, hewaš s njeju nicžo šhmane njebudže. Štaj pak to dopōšnałoj, po tym chžu hladacz, šchto so s nimaj dale šapoczecz da.“

Najwjazy bōłosczje nacžini jemu, so bę wuhładał a wupōšnał, so wonaj žadyn žanu dobru wutrobu njemēšchtaj, pšchetož tymaj wobemaj nichtó luby njebē, taj njebēšchtaj sa nikoho drugeho žiwaj, taj bēšchtaj kōždy jenicžemu šamemu bebi dobru, a kōždy bę šamemu bebi živy, šwojimai staršchimaj popšchēšchtaj wonaj šajnu šmjerčž, žanemu žusemu prošchērej pak njepopšchēšchtaj ani šródfu šucheho šhlēba. — Duž bebi Mulka dale pomyšli: Bōh luby Anjes je mi t wšchemu, šchtož šym bebi šapoczak, šwoje žohno- wanje pošlicžik, ale mōj Božo, do kajkich rukow by tola junu moje wulke šamoženje pschisčlo, a kajke było to hubjenstwo a bēda sa mojeju šynow, sa našchich šuhodow a sa drugih ludži, jeli njechaloj mojej šynaj někomu nicžo dobre popšchecz, ale jeno šłōšč a šchłodu.

S pjenješami hodži so wjele šapoczecz a wumjeszcz, tež wšchelaka šchłoda a šłōšč, kaž mōže to człowjek wšchēdnje se šwojimai woczomaj wuhładacz. Tole Mulžu najwjazy starosczje nacžini, pšchetož šchtož šam žanu dobru wutrobu nutška we bebi nima, temu ju tež nichtó do žiwota nutš šadonjeszcz njemōže. A jowle wón nětkle jašnje dopōšna, šchto bę na wšchēm tym wina. Najradšcho budžišche wón tule winu njesechžyl šam na šwojej a na šwojej žoninej ramjeni wšacz. Duž šwojej mandželškej wšcho wupowjeda, šchtož bę wonka wušhonil; jej pak wšchēho teho dla šobu s nim wšcha wutroba šrawajesche, pšchetož wēščje kōždeho staršchēho na wutrobje boli, hdyž dyrbiti wuhładacz, so šu jeho džēczi w štrasche, do šahubjenja šapanycz a bebi dušchu s czēkom škashcz, wšchaf so wēščje kōždy staršchi hižo tehdy wšchōn naštrōži, hdyž wuhłada, so je jeho džēczo jamje bliske a mohle do njeje panyčž a bebi w nej nohu šlemicz. Ale Mulžyna bę rošomna žōnška, njebē pak pōdla žana šošlepjena macž; duž naney se žanym šłowczkom napscheczjo nještupi, dofelž chžyła so na tu štronu štupicz, na kotruž bęšchtaj so jeju šynaj wustupitoj, ale bę se šwojim mužom wšcha pšchēš jene, teho dla jemu tež popomha se šwojej radu, a na czōž wón šam njepšchindže, to wona jemu do- praji. Šdžež pak bebi nan a macž wobaj hromadžje dobru radu dawataj, tajkimaj Bōh luby Anjes hišczje lēpšchu radu a pomoz pošlicžik a jimaj woczki a rošom wušwētli.

(Pofraczowanie.)

Jesus a człowjekoj.

V.

Jesus a šaczne dušche.

4. Wješele hodžiny w žiwjenju našchēho Anjesa.

Wone šu wješele hodžiny w žiwjenju našchēho Anjesa, hdyž tu a tam człowjek w mozy mēry potajnu šhubofoščž jeho bōšškej krašnjeje lubosczje pōšnaje. Njebjeske wyštanje je w jeho šłowach, hdyž wón šawoła: „Sa cze šhwalu, Wōtcze a Anježe njebješow a šemje, so šy „to“ pšchēd mudrymi a rošomnymi potajil a šy „jo“ njerošomnym šjewil“ (Mat. 11). So bebi pšchi tym, na tamnu krašnosczž špominajo, na njebješku mōž myhli, kotraž njemērnemu człowjekemu džēščju mēr sa jeho dušchu pschiješje, je jašnje se šwišo- wanja tuteho šłowa Anjesoweho pōšnacž.

To bēšche hodžina wulkeje radoščje, hdyž bēšche Jesus tam w dolinje Žefareja Šilipoweje tyč dwanaczje so přeni trōčž wo- prašchaf: „Šchto praja ludžo wote mnje, so ja šym?“ a so potom na nich s praščenjom wobroczi: „Šchtoha pak wy prajicze, so ja šym?“ Haj, tehdy wyškasche jeho wutroba, jako Bětr w mjenje wšchitkich s šchepotazym hōškom wušna: „Ty šy Šhryštusž, teho žiweho Bōha Ššyn.“ W tym „Šbōžny šy ty, Šchimanje!“ kaž wot- molwi, šbōžne šaczowanie jeho wutrobny widžimy. Nětko wē wón, so jeho džēlo na šemi t kōnzej pschindže.

Kajki wješeky šynk s jeho erta klinezi, jako pōhanški hetman w Šapernaumje tajku wulku a frutu wēru do njeho, do njeho jako do teho krala w kraleštwje dušchow wopokaže. Wón njepraji wobarajo: „Ty pšchējara wyšoto myhlišch!“ Ně w wobšbožazym

faczuczu wuprasi wón: „Saměrnie, ja praju wam, tajku wěru njejsym tež w Izraelu namakał.“ A i wotewrjenym duchownym wóczkom widzi sa tym jnym wěrjazyw blyk póhanow do Božeho kralestwa faczahnyč.

„D žónska, twoja wěra je wulka“, praji tón Knjes, šo radostnje dživajo, khudej a tola tak bohatej kananejskej žónskej. My wěmy, sčto běsche šo prjedy stało. Jesuš běsche wěru teje póhansteje žónsteje we wóhnu pruhował. Ale město teho, šo by šo dała do khabljanja pschinesč, šo wona čim khroblišcho i kšidkami šwojeje wěry posběhnje. A to je, sčtož Jesuša tak šwjěheli. (Mat. 15.) Čzim mjenje wobmješowane je dowěrjenje čłowjekow do jeho lubosče, mozy a mudrosče, čzim lubšcho jemu je.

Šo pak maja dživny jeho lubosče, kotrež dokonja, skónčnje jenož tón wotpohlad, šo šam jako šbóžnik šwěta šwemč, je jasna wěž. Teho dla wóczko a wutrobu čzerpjazyč šam na šo wobroczi. Teho dla šo jich prascha: „Wěršich ty, šo móžu tebi to čzinič?“ Teho dla šdychujo abo šo džafujo k njebješam horje hlada, šo bychu ludžo pšnali, šo tam, hdyž wón je, je Bóh tón Knjes šam pschitomny se wschej šwojej hnadu a pomozu. Teho dla napomina druhich, kiž šu w strasche, šo bychu na tych dživach, kiž čzinišche, šebi dali doseč byč, — wón jich napomina, šo bychu šo hacž k pšnaczu džiwa w jeho paršchonje pschedobly prajiwšchi: „Šytajče jědž, niz kiž hinje, ale jědž, kiž wostanje do wěčneho žiwjenja!“ (Sčž. Jan. 6.)

Šnydom po přenim dživje w Šana rěka: „Wón šwem šwoju krasnosč a jeho wuczobny wěrjachu do njeho“, — woni wěrjachu do njeho jako do šbóžnika šwěta. Šunje to čzysche Jesuš dozpicž na kóžnym měsče, hdyž dživny čzinišche. Šamnemu šlepolarodženemu (Jan. 9) najprjedy widjenje da. Šako pak tón muž i dobom šmyšlenje a šłód po prawdže pokáže, jemu pomaku wóczko wotewri, šo pšnaje, šo je tón, kiž je jemu pomhał, Boži Šsyn. Druhi dživ přeni kónowasche a přeni wote wscheho špocžatka na drugi džiwasche.

Tola, to by rěkało, wodu do morja nošyč, hdy by šo dopořacž čzulo, šo ma Jesuš jenicžy tón wotpohlad, šwojich wuczobnikow k tej wěrje dowjeseč, šo je w nim žiwjenje Bože ša šwět, w šmjerczi šo ponurjazy. Ale hdyž wostanje jeho ponižnosč, hdyž wón i tajkimi wyšotimi šłowami šam wo šebi rěči? Ša to praschenje šebi pschichodnje wotmoštwjenje pšajmy.

(Wotrəcəwanje.)

Bože šlowo je žiwe a móžne.

W pokodniškej štronje Ššpaništeje, w krasnje Šaen, leži njedaloko města Ubeda na wjěrču jeneje horj wjěška Šznatoraf. Šam pschedawasche jedyn naschich bibliškich pšłow jene ščenje wot Šufascha, jenicžke knižki, kiž jemu tam ludžo wotkupichu. Šón, kotryž bě šebi jene kupil, mjenowasche šo Šuan Šopez; wón nje-mješche žaneje dobreje škwalby bješ wjěšny, šedžesche husto w korečmje a radny pijesche. Šofelž bě hižo štary muž, běsche čzitanje hižo škoro wotwutnył; ale knižka i módrym šwjaštom nawabi jeho a wón šapocza ju čzitač abo po prawom pišmifi šberacž. Šdyž bě i čzitanjom šapocžal, njemóžesche šo wjazy wot knižki dželicž, wón čzitasche dale a dale pschezo šepje, a hdyž bě ju docžital, šapocza šašo wot přědka. Šeho šušodžo a pscheczelišo šo dživachu, šo wón do korečmny wjazy njekhodžesche, wón pak mješesche nětko šepschu šabawu. Šoni pschindžechu k njemu a namoškowjachu jeho, i nimi do korečmny hič; jich proša pak bě podarmo; ša to čzitasche wón šwojim towaršcham i knižki přjódł. Nětotremu šo to lubjesche a woni pschi nim wostachu; tak šo kóžny wječor mała čzjódžicžka k Šufaschowemu ščenju šhromadžesche. Šo trajesche nětotre šeta. Šuž pschindže jedyn džej žona, kiž bě i nim šnata, nimo doma štareho Šuana Šopez a widzi, šo šu durje jeno pschifacžinjene, wona štupi do šstwy. Šlaj, štary biblijucžitar leži psched kóžom na kolenach, šłowu je šepřet na šwoje lube Šufaschowe ščenje; Šoža rucžka bě jeho pschi modlenju šajaka. Šnětk čzedža „bratija“, tak šo ewangeližy ššpanižy kšesčzijenjo bješ šobu mjenuja, šwojeho pscheczela na wjěšnym pohrjebnišczu kšowacž, ale duchowny temu wobara, šofelž bě Šuan Šopez w bibliji čzital. Šuž wobšamknychu ludžo, do města Šadrida pišacž, šo bychu pohrjebnišczjo ša šwojich šemrjetnych dostali. Šle k tomu maja šo wobrocžicž? Šoni pišaja na Š. Šipriano de Šalera w měsče ŠMadrid, to běsche jenicžke mjeno, kotrež na Šufaschowym ščenju namakachu, šofelž bě tón šamny jako pschekožer tam mjenowan. Šoni njewjedžachu, šo je wón na kónzu šchěšna-

teho a w šapocžatku šydomnateho šetšotka žiwj byl. Šo bě runje tak, jako bychu w naschich dnjach na Š. Šarcžina Šuthera pišali, šofelž jeho mjeno — jako pschekožerja — i wulkimi pišmifami w bibliji čzishczane šteji. Šle list pschindže do prawych rukow. Šruhi ras bě jedyn naschich pšłow Šunyanowe pšdrožstwo pschedal, kotrež běchmy do ššpaništeje rěče pschekožili, a ludžo, kiž běchu je čzitali, namakachu tajke dobre špodobanje nad tym, šo čzychu wot teho hišesče wjazy naschicž a teho dla na Šana Šunjana pišachu; tež tutón list pschindže prawje do naschich rukow.

My šmy bratram we wjězy Šznatoraf pomhač móhli, šo šu šwoje pohrjebnišczjo dostali; to bě pak nam džiwne wopofašmo wot mozy Šožeho šłowa, hdyž my i jich lista přeni ras naschichmy, tak je tam jenicžke Šufaschowe ščenje wošadku šakóžito bješ teho, šo je ewangelista abo předar tam přědował.

Jesušowa lubosč.

Rom. 5, 8.

Šłóš: Šo krotkim bėdženju na šwěče.

D lubosč, psche wschu druhu lubosč,
Šaž na šemi tu žana njej!
Ščto runja jej, ma tajku žabosč,
Šo i lubosču da šwoju krej;
Ša lubosč ša naš morjena,
Šdže budže wjěšcha nam'kana?

Šón paštyr wumrje ša te wozny,
Šak lube jom' te šadko je,
Ššo šdaluje tak šwojej mozy,
Šješč hrěšnikow čže kšofanje;
Ša lubosč je wscha šazpjena,
Škiž horje bjerje hrěšnika.

Ša lubosč rěči se wschěch ranow
Ša rukach, nohach, we bofu,
Škrej žorli šo do wschittich šlawow
Šom' hrěšnikowej we rošlaczu;
Šo widžišč i kšiča napišma;
Šlaj, to je lubosč čzinka.

D Šesu, moja lubosč šłódka,
Šyč dyrbał žyle štwjerdnjeny,
Šdy bych byl bješ lubosče, i krotka
Šdyž i lubosču tak čzerpil šy,
Šo twojich štopach lubosče
Šjech moja noha štajnje dže.

Ty i lubosču šam pschindžesč ke mni,
Šuž i lubosču ja kšochu čže;
Ša šospodu čži podam we mni,
Šjech lubosč ma w njej bydlenje;
Šli šapišasč šo i twojej krowju;
Ššym žiwy twój, twój wumrjecž čžu.

Nětk twojej' lubosče dla we mni
Šjech je mi tón šwět šazpjeny!
Šdyž pschindžesč i twojim prutom ke mni,
Ščto je mój kšič, mi pšłany!
Ša lubosč šnješe nusu wschu,
Šež njestroži šo psched šmjercžu.

D hdy bych w lubosči mohł wostacž,
Šych tebi pschezo luby byl,
Šo mohł ja w njeju šbóžnosč dostacž,
Šdyž na šemi běch, tak šy čzyl!
Ša lubosč psche wschu lubosč dže,
Šmój Šesu mi najlubšchi je.

E. Š.

Namakane wotkasanje.

Škóženz, šyn bohateho kšesčzianiškeho muža w Šamerižy, bě do njerodneho a njekšmaneho žiwjenja paňł; w šwojej loštošmyšlenosčzi bu pschezo bóle pscheczinjaty, tak šo běsche jeho nanušowan, jemu pjenješy, kotrež i loškimi myšlemi pscheczinjesche, wotčahnyč. Teho dla hñewny šyn šarschisti dom wopuščzi a

ko do zyle dżiwjeho a bjesbóžneho žiwjenja poda. Dležiši czaš taš žiwjenje próšny khodžo wjedžesche, hacž jemu napošledt frědki pobrachowachu. Wot swojich towaršchow, kiž běchu ko s nim wješelili, kaž dołho mějesche jasi polne pjenješ, wopuszczeny pocza wón sadwělowacz. Duž ko spytowar t jemu pschibliži a sje myšle ko w nim posbėhnjchu, so chyzsche ko do starschiskeho doma kamacz, w kotrymž runje nihto njebėsche, a febi sažo nowe frědki dobycz. Wón wjedžesche, hđže ko pjenješne papjery hewaf khowaja a myšlesche febi, so doščz pjenješ namafa, kiž bychu jemu s nush wupomhake. Wón sam pschi febi praji: „Mój nan ma pschibkuš-noscz mje sđeržecz a fastaracz! Ja jenož džel tych kubkow wošmu, kiž mi kłuscheja a te chzu nětko mēcž. Wón podleža w hodžinje spytowanja. Tu njebė žana mōž, spytowanju napscheczimo stupicz, pschetoz wón teho njesnajesche, kiž mōže sam tajku mōž dacž, dofelž je se swojej kmjerczu sa naš nade wschitkimi spytowanjemi a hrěchami dobył a naš psches to wumohł.

Jemu ko poradži do starschiskeho doma ko dobycz a tón pjenješny kaschcz, kiž na swojim mēcze namafa, wocziničz. Mōž bėsche, kmjertna czišchina bėiche wokoło njeho, jako w kaschczu pntasche. Jena tych přenich papjerow, kiž jemu do rukow pschi- dzechu, bėsche wotkasanje jeho nana. Se žadanjom pocza pošlenju wolu swojeho nana cžitacz. A swojemu najwjetschemu spodži- wanju namafa tež swoje mjeno bjes herbami a t temu bėsche hišchje wulki džel jemu postajeny. Jemu ko to wěricž njechasche. Wón dže bėsche tón samy nan, pscheczimo kotremuž bėsche ko taš czežto pschehrěschil, pscheczimo kotremuž bėsche taš dołho najhórkišche sacžuczja w febi nošyl, wo kotrymž febi myšlesche, so je wot njeho zyle wotkšileny. Kaš bė mōžno, so jeho nan njebėsche jeho mjeno zyle s teho wotkasanja wumafnył? Wón pschi febi praji: „Se to mōžno, so mōže mje mōj nan hišchje taš lubo mēcž. Kaš mōže to bycz pschi tej haribje, kotruž bym jeho mjenu nacžinił, so je pschezo hišchje hotowy, mje sa swojeho byna mēcž?“

Tajki kłuboki bėsche tón sacžischcz njesaškušeneho wopokasanja, njeschēmēnjeneje lubosczje jeho nana, so bėsche zyle hnuty. Kłuboka haniba a frudoba jeho sapschimnyschtej. Wón wobšamkny, ko swojemu nanej ponižnje wušnacž a jeho wo wodacze prošnyčz. Wón to dopōšnacž njemōžesche, kaš wutrobnje jeho jeho nan lubowasche.

Lubi cžitarjo, nejštu nasche myšle pscheczimo Bohu tež po- domne? Čłowjekojo tež spytaja dopomnjenje na Boha podcžischczecz a komuž ko to nje poradži, — Boha sa kruteho, twjerdeho a febi wotkšileneho wobhladuje. Kaš pak t temu pschiudžeczje, febi jeho tajkeho myšlicž? Runje s teje sameje pschicžiny, kaž pola teho młodženza. Wby njejšczje Wōtzowu wolu cžitali w jeho wotkasanju. Šdy byšchje to cžinili, byšchje namafali, so febi wón žada, waš s lubosczju wopšchimnycž, wam pošnu hnadu a wodacze sa saudže- noscz wudželicž a tež wam to krašne herbštwo dacž, kotrež je sa waš šhowaf — jeno so jo pschiwosmjeczje. Haj Bōh tebi pschi- woła: „Ja bym cze s wēcžnej lubosczju lubowaf, teho dla bym tebje s lutej dobrotu t febi cžahnył.“ Ty by jemu knano pschezo napscheczimo był a tola je tebje bjes pschestaczja t febi cžahnył; wón tež dženša hišchje njeschēstanie wschitke wopacžne myšle, kiž wo nim mašch, rošjašnicž a tebje t wēcžnej wješkosczji a drohot- nemu mērej w Jesušu domjescz. — „Ale“, ty prajišch, „ja febi myšlicž njemōžu, so mohł na tajke lohke waschnje tutón mēr dostacz!“ Luby kšchescžijano, pošluchaj, šcho tón sbōžnik sam praji: „Sawěrnje, sawěrnje, ja praju wam: Šchtōž moje kłowo klyšchi a wēri temu, kiž mje pošlaf je, tón ma wēcžne žiwjenje a njeschidže na šudjenje, ale je ko wot kmjercze t žiwjenju psche- cžischczaf“ (Jan. 5, 24). Haj, tón pokoj namafasch niz jeno psches modlitwu — ani psches same pošuczenje, ani psches pschedewšacze pošlěpschenja — ale psches Bože kłowo a wēru — so pošnajesch, šcho je Jesuš sa naš dokonjaf a spēwasch:

Ja ko cži, Khruschje, džakuju,
So by mi dał to t pošnaczu
Se kłowa twojeho.
Daj wobštajnoscz, o Knježe, mi
Tu t mojej' dušche sbōžnosczji.

G. S.

Raduchštwo.

W Strašburgškej wokolinje bėchu sozjaldemokratyšy smyšlenemu burej byno franjli. Tón mējesche 9 hromadow na polu t wot- woženju hotowyč ležo. Jako pak rano pschidže, ležachu tam jenož

hišchje tsi hromady. Žerdž pak bė stajena a na njej wišasche papjerka je kłowami: Šmy-li towaršchojo, kiž maju wscho bjes šobu dželicž, mōžachmy febi to swoje wsacz a tebi to twoje wostajicž.

Dželaczer je swojeje msdy hōdny.

Lut. 10, 7.

To klyšcha a praja wschitzy dželaczerjo rady, to je kłowo nascheho Knjesa a sbōžnika a teho dla tež kłowo, kiž chje wschitku prawdoscz dopielnicž. Wobhladajmy tuto kłowo něšcho bliže.

Šcho njecha Jesuš s tutym kłowom prajicž?

Wón njepraji, so je kōžde dželo msdy hōdne. Ach, kaš něotre dželo, kiž by lubšcho nječiniene byto, je jenož šwarja hōdne. Pomyšl na dželo wuczobnikow, na twarjenja, kiž storo sažo rospadnu na škarjedne drašty, na kšachowane zyrobny a t. d. Budža tež kšostri- tow, kiž husto s wulkim napinanjom mozy dželaja, kiž wopomniki a želešnižy wobšchodžuja, msdy sa hōdnyč džeržecz?

Tež njecha nasch Knjes prajicž, so dyrbja wschitzy dželaczerjo tu samu msdu dostacz, so po tajkim kłoby runje taš wjele, kaž bylny, nješmanny kaž kšmanny, lēni kaž pilny dostacz ma. Wón wjele wjazny praji: „Dželaczer je swojeje msdy hōdny.“ Kaškež je dželo, tajka je msda, to nawuczja naš pschirunanja wot zentnarjow a puntow.

Šcho pak chje nasch Knjes s tutym kłowom prajicž?

Najprjedy tole: Budž dželaczer, nałož swoju zyku mōž, so by w swojim powoľanju něšcho dobrego štkowaf, haj tež to najlěpsche, šchož samōžesch; wukup czaš; pytaj w šwěrnym dželanju swoju cžescž a dostojnoscz, potom budžesch swoju msdu dostacz. Ale nješpomyšl febi, so mōžesch febi ju wušwolicz. Pschetoz přenšche kłowa w Lut. 10, 7 šu: W tym samym domje pak wostančje: jěšczje a pičje, šchož woni maju. To njerēka: Wobhōncze, šcho na jėdži a na picžu w domje maja a wšmicze febi taš wjele, kaž šo wam špodoba a febi žadacze; ale to rēka: Wužiwajczje bjes rošmyšlenja, šchož wam pohošcžinszy a džakowni ludžo špožcza. Teho dla mōžesche wuczob- nikow msda w domje bohateho wjetšcha, dyrbjesche pak w domje kšu- beheho mjēšcha bycz. Tola dyrbjachu tež w domje kšudyč wostacz a njedyrbjachy wjetšcheje msdy dla druhich domy pytačz.

Taš džerži Bōh sam w swojej ruzny, kōždemu dželaczerjej msdu dacž. Tež tu placzi kłowo: Čłowjel febi ničzo wsacz njemōže, kšiba so budže jemu date s njebjēš. Njech ludžo po cžasach a wob- štejnosczach sa kōždeho dželaczerja msdu postaja, prawa msda pschezo w Božim žohnowanju leži; pschetoz wón mōže dacž, so je mjēšcha msda špora a wulka msda njespokoji, hdyž dželaczer swoje dobre špodobanje ma abo jemu ko to njespodoba. Šbōžny je, šchož wēri: Bōh je mōj šchit a moja jara wulka msda. 1. Mōj. 15, 1.

Wušmēwzy.

Štary Fryza bė jedyn džen na swojim kuble pola šlewe a mējesche wulkeho filosofu (šwětomudreho) Voltaira pola febjje. Těhdy je filosofa pschi wobjedu jara wulžny mudrowaf, je Boha a bōjške wēzy hanil a na pošledku prajil: „Ja pschēdam swoje mēsto w njebjēšach sa jedyn pruski tolet. Nētk pak bė tež radny knjes pschi blidže, tón žadny filosofa njebė, ale bė kšchescžijan; tón šo rošnjembri pschi wušmēwškim bledženju. Duž je postanywšchi kšroble taš rēcžaf: „Mōj knježe, wy šcže nětko w Pruskej, hđžež mamy šaton, po kotrymž ma kōždy, kiž chje něšcho pschēdamacz, swoje wobšedžerške prawo wopokasacz. Budžcže teho dla taš dobry a wopokacze, so wy mēsto w njebjēšach macze, dha chzu ja wam šumu dacž, kotruž febi žadacze.“ Duž je franžowška wulka huba zyle wonēmika.

„Pomhaj Bōh“ je wot nětka niz jenož pola knjesow duchownych, ale tež we wschēch psche- dawarňjach „Šerb. Nowin“ na wšach a w Budyšchinje dostacz. Na šchtwōrcž lēta placzi wón 40 np., jenotliwe cžišla šo po 4 np. pschēdawaju.